

Narodowy Bank Polski
Departament Systemu Płatniczego

INFORMACJA O KARTACH PŁATNICZYCH
II KWARTAŁ 2011 r.

Warszawa, wrzesień 2011 r.

SPIS TREŚCI

Streszczenie	strona 3
Liczba kart płatniczych	strona 5
Ogólna liczba kart płatniczych	strona 5
Karty płatnicze w podziale na rodzaje według systemów kartowych	strona 5
Karty płatnicze w podziale na rodzaje według sposobu rozliczania transakcji	strona 6
Karty debetowe	strona 7
Karty kredytowe	strona 7
Karty obciążeniowe	strona 10
Karty płatnicze w podziale na rodzaje według technologii zapisu danych	strona 10
Karty zbliżeniowe	strona 12
Transakcje z wykorzystaniem kart płatniczych	strona 13
Liczba transakcji	strona 13
Wartość transakcji	strona 15
Transakcje bezgotówkowe	strona 16
Dane pochodzące z sektora bankowego	strona 16
Dane od agentów rozliczeniowych	strona 18
Infrastruktura rynku kart płatniczych	strona 20
Bankomaty	strona 20
Akceptanci	strona 22
Punkty handlowo-usługowe	strona 23
Urządzenia akceptujące elektroniczne instrumenty płatnicze	strona 24
Punkty oferujące usługę cash back	strona 25
Tabela nr 1 Liczba kart płatniczych	strona 27
Tabela nr 2 Liczba transakcji kartowych	strona 28
Tabela nr 3 Wartość transakcji kartowych	strona 29
Tabela nr 4 Transakcje bezgotówkowe oraz gotówkowe	strona 30
Tabela nr 5 Bankomaty oraz usługa <i>cash back</i>	strona 31
Tabela nr 6 Podmioty oraz urządzenia akceptujące elektroniczne instrumenty płatnicze	strona 32
Tabela nr 7 Terminale POS oraz imprinter	strona 33

STRESZCZENIE

Na koniec II kwartału 2011 r. znajdowało się na rynku polskim w obiegu 32,9 mln kart płatniczych, to jest o 930 tys. kart więcej niż w marcu 2011 r., co stanowiło wzrost o 2,9%. Oznacza to, że został odwrócony trend spadkowy trwający od stycznia 2010 r. do marca 2011 r. (liczba kart zmniejszyła się z 33,2 mln do 32,0 mln szt. czyli o ok. 1.250 tys. kart). Spadek odnotowywany w poprzednich kwartałach wynikał głównie ze zmniejszania się liczby kart kredytowych. Tendencja spadkowa dotycząca liczby kart kredytowych utrzymała się w II kwartale 2011 r., choć w mniejszym stopniu niż w kilku kwartałach poprzednich. Na koniec czerwca 2011 r. łączna liczba kart kredytowych wyniosła 8,4 mln szt., co oznacza, że w okresie kwartału zmniejszyła się ona o 112 tys. sztuk, tj. o 1,3%. W ogólnej liczbie kart płatniczych wymieniony spadek kart kredytowych został całkowicie zrównoważony przez wzrost liczby kart debetowych. Od marca do końca czerwca 2011 r. liczba kart debetowych zwiększyła się o 1,0 mln, co stanowiło wzrost o 4,5%. Obecnie na rynku znajduje się 24,1 mln kart debetowych.

W II kwartale 2011 r. przeprowadzono przy użyciu kart płatniczych 449 mln transakcji (gotówkowych oraz bezgotówkowych) i w porównaniu do poprzedniego kwartału odnotowano znaczący wzrost liczby tych transakcji o 11,6%. W II kwartale 2011 r. pojedyncza karta płatnicza posłużyła do realizacji średnio 13,7 transakcji (zarówno gotówkowych, jak i bezgotówkowych) na łączną kwotę 2.986 zł. Wskaźnik liczby transakcji na jedną kartę wzrósł o 8% w porównaniu do poprzedniego kwartału. W II kwartale 2011 r. przy użyciu kart dokonano transakcji na łączną kwotę 98,2 mld zł, co w porównaniu do poprzedniego kwartału stanowiło znaczący wzrost o 13,6%.

Według danych z banków, w II kwartale 2011 r. przy użyciu kart przeprowadzono 255,7 mln transakcji bezgotówkowych na łączną kwotę 26 mld zł, co w porównaniu do poprzedniego kwartału stanowiło odpowiednio wzrost o 11,6% i 13,2%. Udział transakcji bezgotówkowych w ogólnej liczbie i wartości transakcji kartowych wyniósł odpowiednio 56,9% i 26,5%. Karta płatnicza została wykorzystana do realizacji płatności bezgotówkowych średnio ok. 8 razy w przeciągu ostatniego kwartału (w poprzednim kwartale 7 razy), a pojedyncza płatność bezgotówkowa wynosiła 102 zł (w I kwartale 100 zł). Wartości ww. wskaźników obrazują rosnącą popularność wykorzystywania kart płatniczych do bezgotówkowych płatności.

Systematycznie wzrasta zainteresowanie usługą *cash back*, która umożliwia posiadaczom kart, przy okazji płacenia za zakupy kartą, wypłatę gotówki. Usługę tę oferowało na koniec czerwca 2011 r. ok. 25 tys. placówek handlowych. W II kwartale 2011 r. dokonano 424,7 tys. transakcji *cash back*,

na łączną kwotę 47,7 mln zł. W porównaniu do kwartału poprzedniego, oznacza to wzrost odpowiednio o 16% i 17%.

W II kwartale 2011 r. wzrosła sieć bankomatów, które są dostępne na terenie naszego kraju. Na koniec czerwca 2011 r. było ich 17.327 sztuk, czyli o 628 więcej niż w marcu 2011 r. Na przestrzeni II kwartału 2011 r. w bankomatach przeprowadzono 184 mln transakcji na łączną kwotę 69,3 mld zł, co w porównaniu do poprzedniego kwartału stanowiło odpowiednio wzrost o 3,8% i 11%. Średnio dziennie dokonywano w jednym bankomacie na terenie kraju ponad 117 transakcji, czyli o 7 więcej niż w poprzednim kwartale.

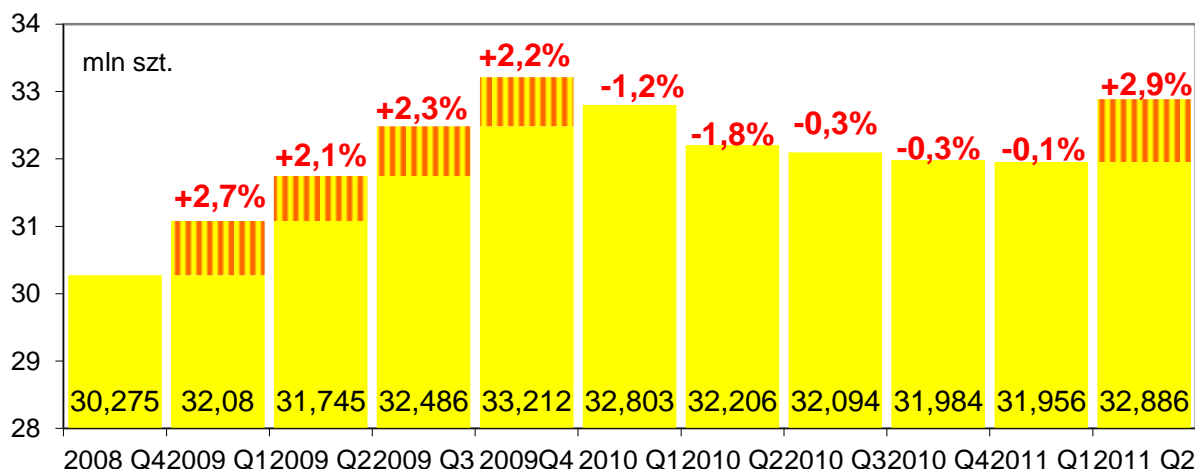
Zwiększyła się liczba terminali POS, która na koniec czerwca 2011 r. wynosiła 248,6 tys. sztuk, czyli o 6 tys. więcej niż w marcu 2011 r. Z danych uzyskiwanych od agentów rozliczeniowych wynika także, że wzrosła liczba i wartość transakcji bezgotówkowych przeprowadzanych przy użyciu terminali POS – odpowiednio o 11% i 15%. W II kwartale 2011 r. zarejestrowano 243,9 mln transakcji na łączną kwotę 24 mld zł.

LICZBA KART PŁATNICZYCH

Ogólna liczba kart

Według stanu na koniec czerwca 2011 r., na polskim rynku znajdowało się w obiegu 32,9 mln kart płatniczych (wykres nr 1), to jest o 930 tys. kart więcej niż w marcu 2011 r., co stanowiło wzrost o 2,9%. Oznacza to, że trwający od stycznia 2010 r. do marca 2011 r., trend spadkowy (liczba kart spadła w tym okresie o 1.250 tys. szt. z 33,2 mln do 32,0 mln szt.) został odwrócony.

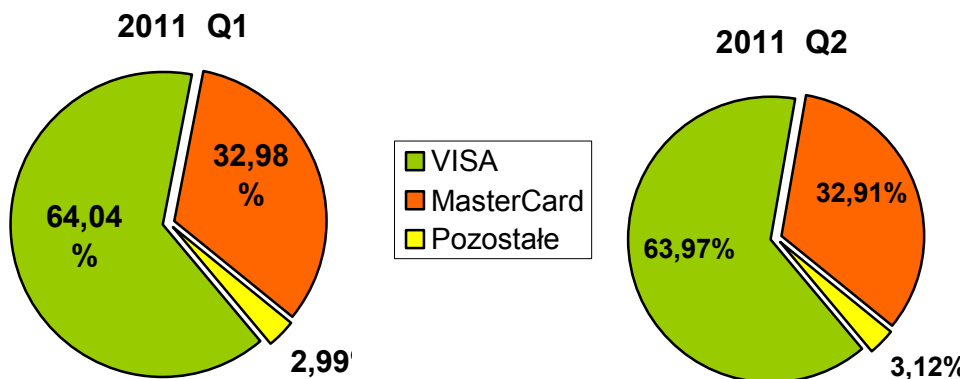
Wykres nr 1. Liczba kart płatniczych (w mln szt.) w Polsce w okresie IV kwartał 2008 r. – II kwartał 2011 r.

Karty płatnicze w podziale na rodzaje według systemów kartowych

Pozycję dominującą na rynku polskim, jeśli chodzi o organizacje wydające karty, nadal utrzymuje VISA, do której należy 64,0% wydanych w Polsce kart płatniczych, natomiast drugie miejsce - z 32,9% udziałem w rynku - zajmuje MasterCard, co prezentuje wykres nr 2. W stosunku do poprzedniego kwartału odnotowano niewielkie zmiany (w granicach 0,07 punktu procentowego) w udziale ww. uczestników rynku.

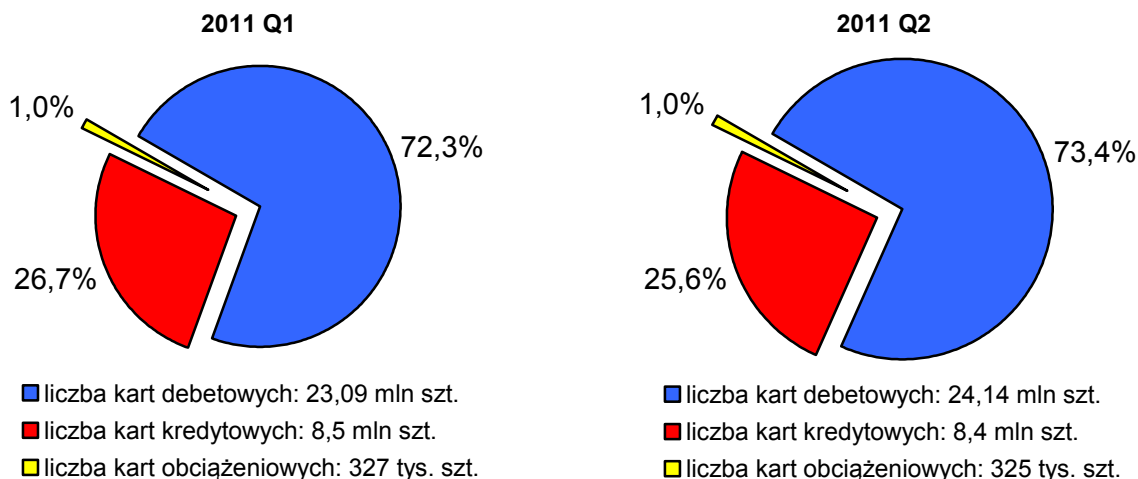
Wykres nr 2. Struktura wydanych kart według poszczególnych systemów kartowych (stan na koniec I i II kwartału 2011 r.)

Karty płatnicze w podziale na rodzaje według sposobu rozliczania transakcji

Strukturę wydanych kart w podziale na karty debetowe, kredytowe i obciążeniowe na koniec II kwartału 2011 r. prezentuje wykres nr 3. Udział poszczególnych kategorii kart uległ w II kwartale 2011 r. zmianom na korzyść kart debetowych (o 1,1 punkta procentowego). Tak jak we wcześniejszych okresach, spośród wydanych kart największy udział miały karty debetowe (73,4%), natomiast drugą pozycję zajęły karty kredytowe (25,6%).

Wykres nr 3. Struktura wydanych kart w podziale na karty debetowe, kredytowe i obciążeniowe (stan na koniec I i II kwartału 2011 r.)

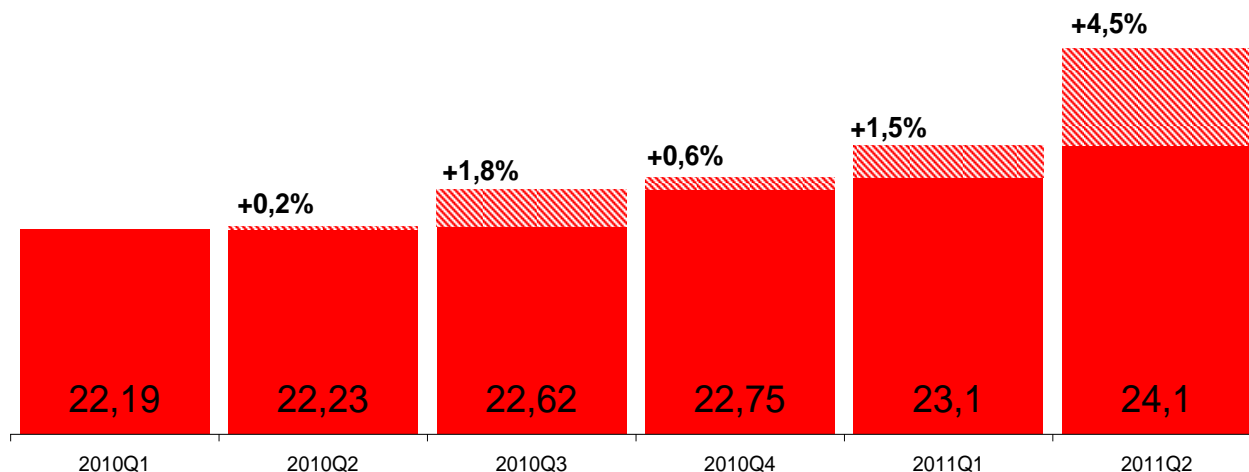

Karty debetowe

Karty debetowe charakteryzują się tym, iż umożliwiają dokonywanie zakupów lub wypłatę gotówki tylko do wysokości środków zgromadzonych na rachunku bankowym. Transakcje wykonywane przy użyciu kart debetowych (z wyjątkiem transakcji realizowanych z wykorzystaniem funkcji zbliżeniowej) są standardowo autoryzowane, tzn. że przy każdym użyciu karty sprawdzana jest autentyczność, status oraz dostępność środków zgromadzonych na rachunku. Karty debetowe są wydawane przez większość banków standardowo w pakiecie do każdego otwieranego rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego.

Na przestrzeni ostatnich kwartałów można zaobserwować stałą tendencję wzrostową w zakresie liczby kart debetowych (wykres nr 4), co w przeważającej mierze wynika ze wzrostu otwieranych rachunków typu ror w polskich bankach. W II kwartale 2011 r. liczba kart debetowych wzrosła o 1,0 mln (tj. o 4,5%) i osiągnęła łączną wielkość 24,1 mln szt. W porównaniu do poprzedniego kwartału zwiększył się także udział kart debetowych w rynku kart płatniczych z 72,3% do 73,4%.

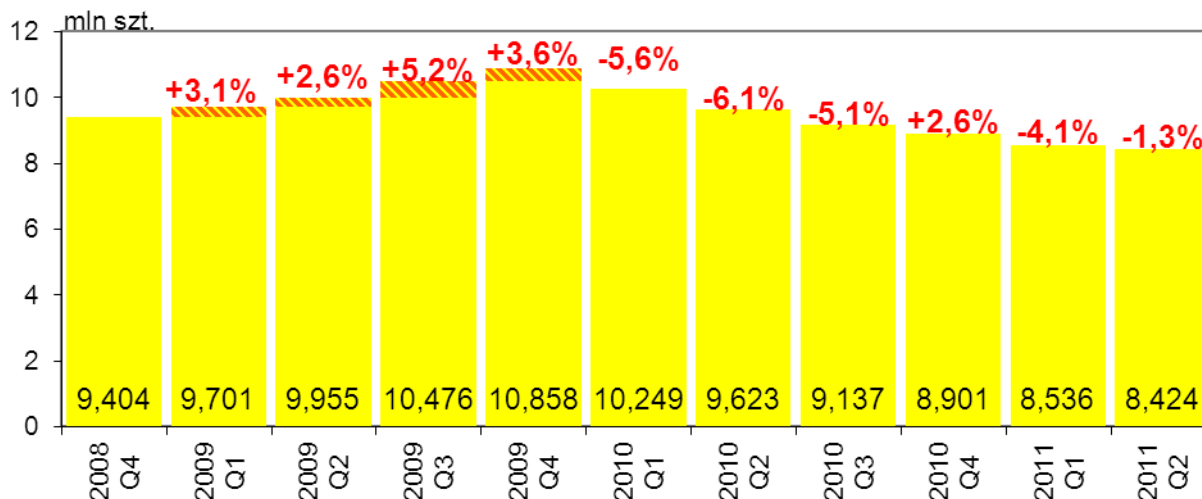
Wykres nr 4. Liczba kart debetowych (w mln szt.) w kolejnych kwartałach od I kwartału 2010 r.

Karty kredytowe

Drugie pod względem liczebności są karty kredytowe. Są to karty umożliwiające posiadaczowi skorzystanie z oferowanego przez bank limitu kredytowego. Posiadacz karty samodzielnie podejmuje decyzję o terminie i kwocie spłaty zobowiązań wynikających z użycia karty. Z reguły banki wyznaczają tzw. okres bezodsetkowy, w którym klient może spłacić kwotę zobowiązań wynikającą z użycia karty w ww. okresie bez zaciągania kredytu i ponoszenia z tego tytułu odsetek. Posiadanie karty kredytowej nie wiąże się z koniecznością otwarcia rachunku bieżącego w banku. Na koniec czerwca 2011 r. łączna liczba kart kredytowych wyniosła **8,4 mln szt.** (wykres nr 5).

Wykres nr 5. Liczba kart kredytowych (w mln szt.) w kolejnych kwartałach od IV kwartału 2008 r.

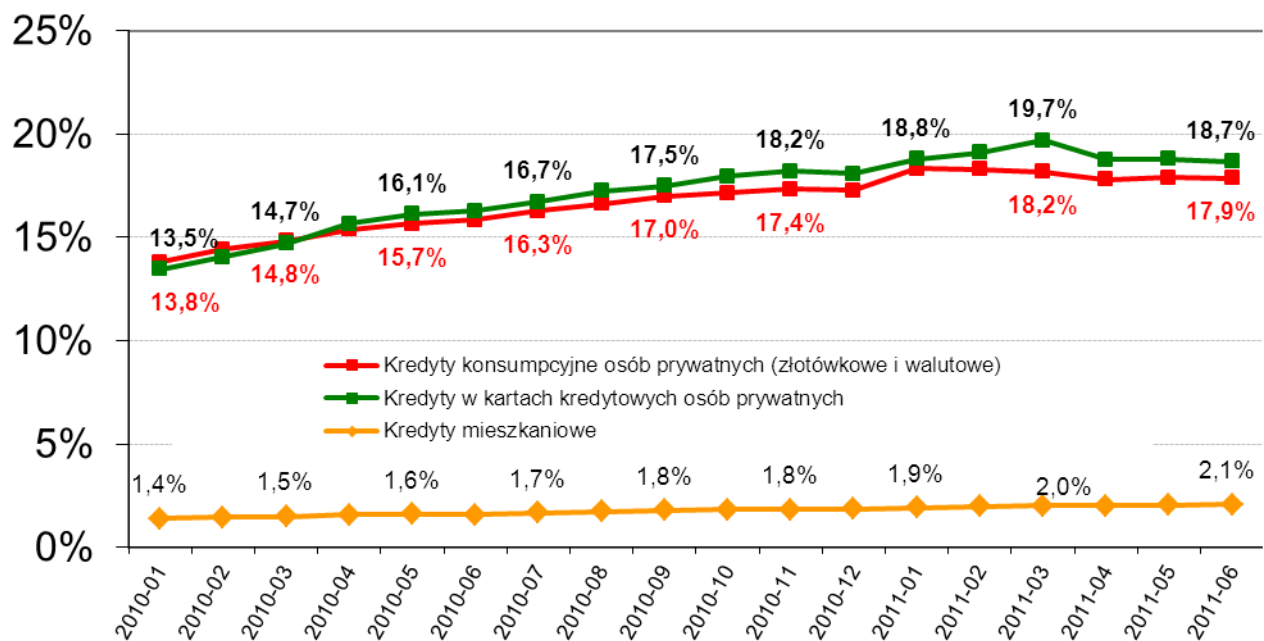
W II kwartale 2011 r. liczba kart kredytowych w stosunku do poprzedniego kwartału zmniejszyła się o 112 tys., co oznacza spadek o 1,3%. Tendencja spadkowa (choć o coraz niższym tempie spadku) jest obserwowana od grudnia 2009 r., gdy na rynku obecnych było 10,9 mln szt. kart kredytowych. Tak więc od grudnia 2009 r. do czerwca 2011 r. ubyło z rynku 2,5 mln kart kredytowych.

Stopniowy spadek liczby kart kredytowych wynika przede wszystkim z kontynuacji przyjętej na początku 2010 r. polityki banków, tzn. zaostrzenia kryteriów dotyczących zarówno wydawania nowych kart i przyznawania nowych limitów, jak i obsługi kart już wydanych. Banki kontynuują stosowanie wobec klientów bardziej rygorystycznej weryfikacji pod kątem ich zdolności kredytowej. W wyniku ponownej analizy dokumentów klienta często podejmowane są decyzje o odmowie wznowienia karty, jeśli klient nie posiada wystarczających dochodów, aby spłacić zadłużenie. W niektórych bankach, w wyniku weryfikacji bazy klientów, wycofywane były także karty „nieaktywne”, co było szczególnie widoczne w bankach, które jako podstawowy segment klientowski w strategii sprzedaży wybrały rynek *consumer finance*.

Wpływ na powyższe działania banków od 2010 r. miała w szczególności rosnąca w latach 2009 – 2010 wartość kredytów zagrożonych, tj. wartość zadłużenia wynikającego z tytułu nieregulowania w terminie zobowiązań pochodzących z wykorzystania karty kredytowej. Banki obawiały się, że w trudnej sytuacji finansowej osoby będą ratować się łatwiej dostępnym kredytem, jaki oferuje karta kredytowa, niż inne rodzaje kredytów konsumpcyjnych. Kwota nieoddanych na czas kredytów

pochodzących z kart kredytowych wyniosła na koniec czerwca 2011 r. 2,6 mld zł i w stosunku do marca 2011 r. (2,8 mld zł) zmniejszyła się o 166,7 mln zł. Wskaźnik udziału kredytów zagrożonych w kredytach na kartach kredytowych w stosunku do całości złych kredytów na koniec czerwca 2011 r. wyniósł 18,7% i porównując do sytuacji z końca marca 2011 r. (19,7%), uległ zmniejszeniu o 1,03 punktu procentowego.

Wykres nr 6. Wskaźniki udziału kredytów zagrożonych w kredytach na kartach kredytowych, kredytach konsumpcyjnych i kredytach mieszkaniowych w kolejnych miesiącach od stycznia 2010 r.

Źródło danych: Departament Systemu Finansowego, NBP

Istotny wpływ na działania banków w zakresie zaostrożenia procedur dotyczących wydawania kart miała również Rekomendacja T, dotycząca zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych, wydana w lutym 2010 r. przez Komisję Nadzoru Finansowego, która weszła w pełni w życie od grudnia 2010 r.

Główne postanowienia Rekomendacji mające wpływ na rynek kart kredytowych to m.in.:

- ograniczenie maksymalnego poziomu relacji zobowiązań kredytowych do 50% dochodów netto (65% dla klientów z zarobkami powyżej średniej krajowej),
- konieczność wliczania do zadłużenia kredytowego przyznanych limitów kart kredytowych i limitów kredytów odnawialnych,

- uwiarygodnienie wielkości dochodów klienta, np. poprzez analizę historii rachunków bankowych (wyciągów), składanych deklaracji podatkowych, dokumentacji kredytowej dotyczącej innych zaangażowań oraz wykazanie ich odpowiedniego poziomu zgodności ze stanem faktycznym.

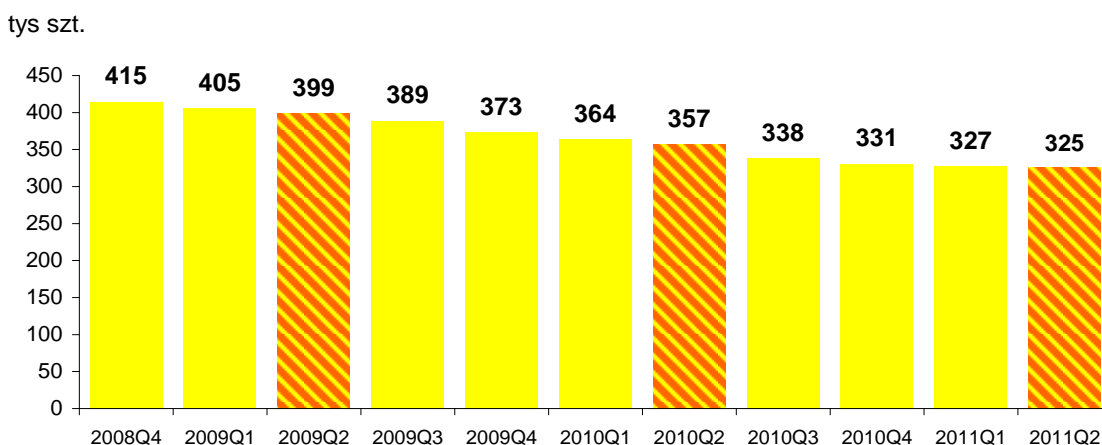
Często także sami klienci, zainteresowani uzyskaniem większego kredytu bankowego, np. hipotecznego, rezygnowali z dotychczas przyznaných kart kredytowych wraz z limitami kredytowymi.

Karty obciążeniowe

Karty obciążeniowe (zwane również „charge”) pozwalają na korzystanie z przyznanego miesięcznego limitu kredytowego w ramach rachunku bieżącego. Posiadacz karty obciążeniowej rozlicza się z bankiem w określonym w umowie terminie z reguły raz w miesiącu, a bank automatycznie pobiera na koniec okresu rozliczeniowego środki z jego konta.

Na koniec czerwca 2011 r. liczba kart obciążeniowych wynosiła 325 tys. szt. i była o 2 tys. niższa niż na koniec I kwartału br., co stanowiło spadek o 0,6%. Na przestrzeni wszystkich ostatnich kwartałów w latach 2009 – 2011 utrzymuje się tendencja spadkowa, jeśli chodzi o liczbę wydawanych kart obciążeniowych (wykres nr 7). Udział kart typu charge w rynku kart płatniczych wyniósł na koniec II kwartału 2011 r. 0,99%, czyli o 0,03 punktu procentowego mniej niż w poprzednim kwartale.

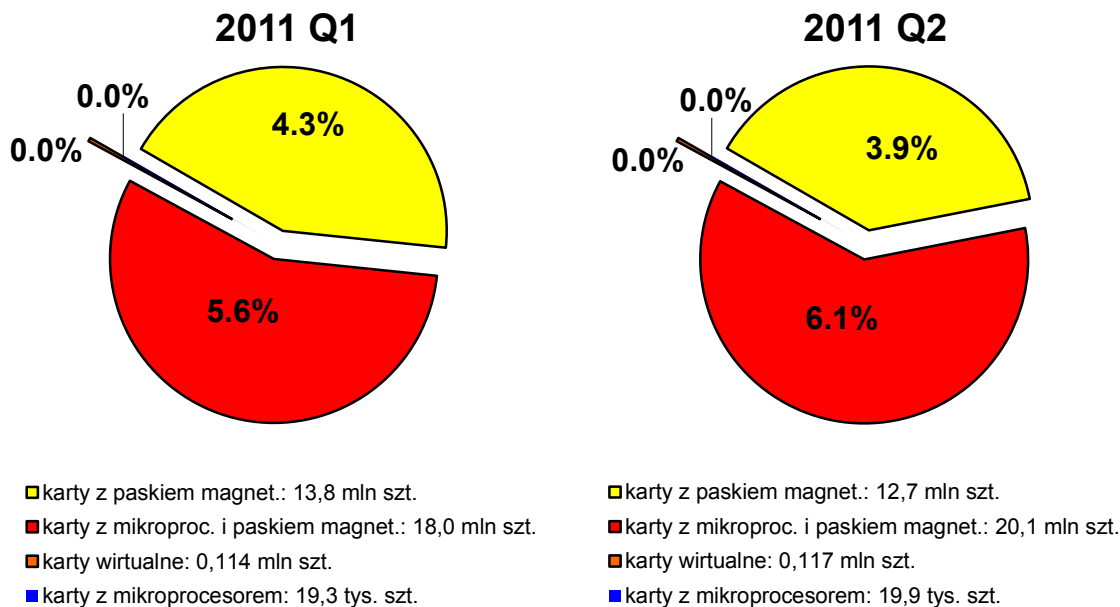
Wykres nr 7. Liczba kart obciążeniowych w kolejnych kwartałach od IV kwartału 2008 r.

Karty płatnicze w podziale na rodzaje według technologii zapisu danych

Strukturę wydanych kart w podziale na karty wyposażone tylko w pasek magnetyczny, karty z paskiem magnetycznym i mikroprocesorem (tzw. karty hybrydowe) oraz karty wirtualne i karty wyposażone tylko w mikroprocesor na koniec I i II kwartału 2011 r. prezentuje wykres nr 8.

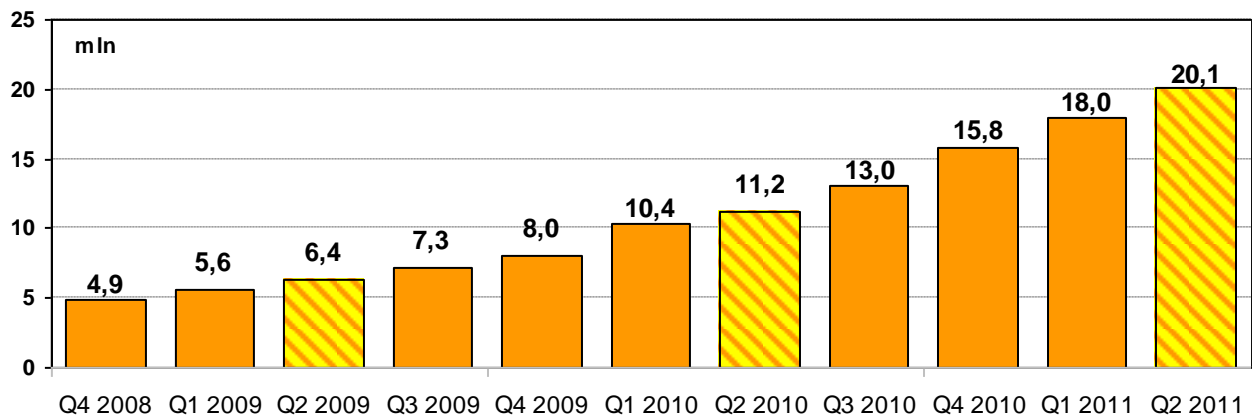
Wykres nr 8. Struktura kart w podziale według technologii zapisu danych w I i II kwartale 2011 r.

Najbardziej dynamicznie rośnie liczba kart hybrydowych, czyli wyposażonych zarówno w pasek magnetyczny, jak i mikroprocesor. Na koniec czerwca 2011 r. kart hybrydowych było w obiegu ponad 20 mln szt. W porównaniu do poprzedniego kwartału nastąpił wzrost liczby tego typu kart o 2 mln sztuk, czyli o 11,5% (wykres nr 9). Udział kart hybrydowych wyniósł w rynku 61%, i tym samym karty te stanowią na rynku polskim zdecydowanie dominującą kategorię kart.

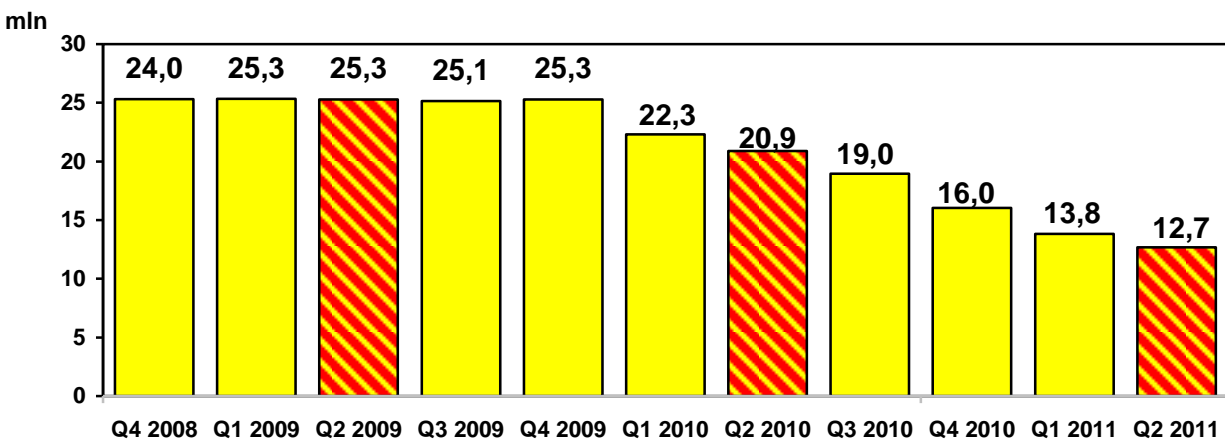
Liczba kart hybrydowych wyposażonych w mikroprocesor wzrosła od końca 2009 r. do czerwca 2011 r. z poziomu 8 mln do 20 mln szt. Istotny wzrost liczby tych kart zwiększył bezpieczeństwo wykorzystywania kart płatniczych w Polsce. Rosnąca obecność kart wyposażonych w mikroprocesor na rynku kart płatniczych jest skutkiem stopniowego dostosowywania kart na polskim rynku do standardu EMV, co wynikało z wcześniej planowanego na koniec 2010 r. zakończenia migracji polskich banków na powyższy standard, obowiązujący w ramach SEPA.

Wykres nr 9. Liczba kart z paskiem magnetycznym i z mikroprocesorem w kolejnych kwartałach od IV kwartału 2008 r.

Podobnie jak w poprzednich okresach, odnotowano spadek liczby kart wyposażonych wyłącznie w pasek magnetyczny. Na koniec czerwca 2011 r. liczba kart wyposażonych tylko w pasek magnetyczny wynosiła 12,7 mln szt. i w porównaniu do poprzedniego kwartału zmniejszyła się o 1,1 mln, tj. o 8,3% (wykres nr 10). Udział tego rodzaju kart wyniósł w II kwartale 2011 r. 38,6% i w porównaniu do poprzedniego okresu był on mniejszy o 4,7 punktu procentowego.

Wykres nr 10. Liczba kart tylko z paskiem magnetycznym w kolejnych kwartałach od IV kwartału 2008 r.

Od 2004 roku na rynku polskim występują również tzw. karty wirtualne, służące wyłącznie do dokonywania płatności za pośrednictwem Internetu. Dzięki systematycznemu wzrostowi liczba tego typu kart na koniec II kwartału 2011 r. ukształtowała się na poziomie 117,4 tys., co oznacza, iż w porównaniu do poprzedniego kwartału odnotowano wzrost o 3,5 tys. sztuk, tj. o 3,1%. Jednak udział tych kart w ogólnej liczbie kart funkcjonujących na rynku jest nadal znikomy i na koniec II kwartału 2011 r. wynosił jedynie 0,36%.

Karty płatnicze zbliżeniowe

Od kilku lat na polskim rynku można korzystać z nowej formy płatności z wykorzystaniem karty płatniczej zbliżeniowej. Transakcje zbliżeniowe są możliwe dzięki nowej technologii, która wykorzystuje umieszczony w karcie miniaturowy układ scalony oraz wbudowaną antenę radiową. Transakcje odbywają się bezstykowo, a przy płatnościach poniżej 50 zł nie jest wymagana autoryzacja ani poprzez PIN ani przez podpis właściciela karty. Bezstykowość oznacza, że do faktycznej realizacji transakcji wystarczy jedynie, aby klient zbliżył kartę do terminala. Taka forma płatności umożliwia skrócenie czasu dokonywania transakcji w porównaniu z dotychczas wykorzystywanymi formami płatności kartą.

W systemie VISA karty zbliżeniowe to karty PayWave, natomiast w systemie MasterCard karty takie noszą nazwę PayPass. Według danych szacunkowych na rynku polskim na koniec II kwartału 2011 r. funkcjonowało ok. 5,9 milionów kart zbliżeniowych.

W bardzo szybkim tempie rośnie liczba transakcji dokonywanych przy użyciu kart zbliżeniowych, a co za tym idzie, wzrasta także wartość przeprowadzanych transakcji. Tempo wzrostu liczby i wartości transakcji zbliżeniowych jest wyższe od tradycyjnych transakcji dokonywanych kartami. Tak wysoka dynamika wzrostu jest zasługą udanych akcji promocyjnych prowadzonych przez banki oraz organizacje VISA i MasterCard, jak również powiększenia sieci terminali obsługujących karty w technologii zbliżeniowej. Szacuje się, że na koniec czerwca 2011 r. na rynku funkcjonowało 25 tys. terminali przystosowanych do obsługi kart zbliżeniowych (w marcu ich liczbę szacowano na 20 tys.).

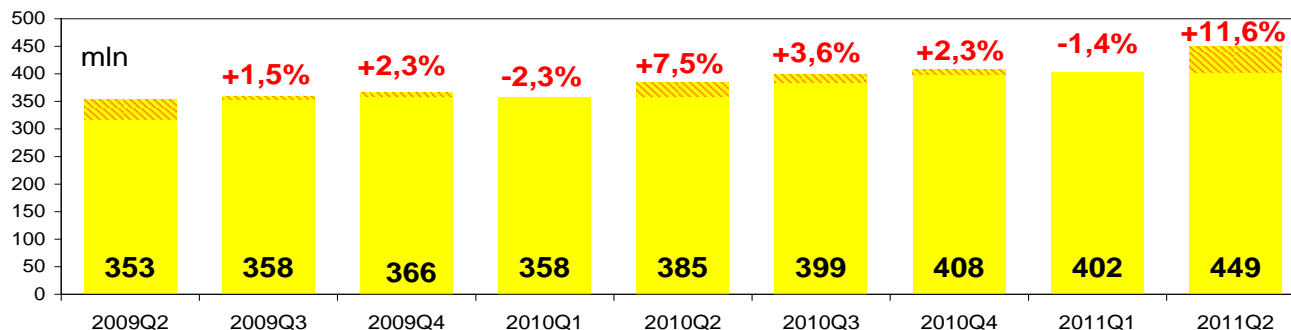
Akcje promocyjne prowadzone przez wydawców kart zbliżeniowych upowszechniają wiedzę na temat zasad korzystania z kart zbliżeniowych oraz sieci akceptacji. Placówki akceptujące karty zbliżeniowe są oznakowywane specjalnymi naklejkami informującymi o możliwości dokonania płatności z wykorzystaniem takiej karty. Zgodnie z zamiarem banków, karty zbliżeniowe mogą się stać formą dominującą tam, gdzie posiadaczowi karty zależy na szybkości i wygodzie dokonania transakcji płatniczej na kwotę nie wyższą niż 50 zł.

TRANSAKcje Z WYKORZYSTANIEM KART PŁATNICZYCH

Liczba transakcji

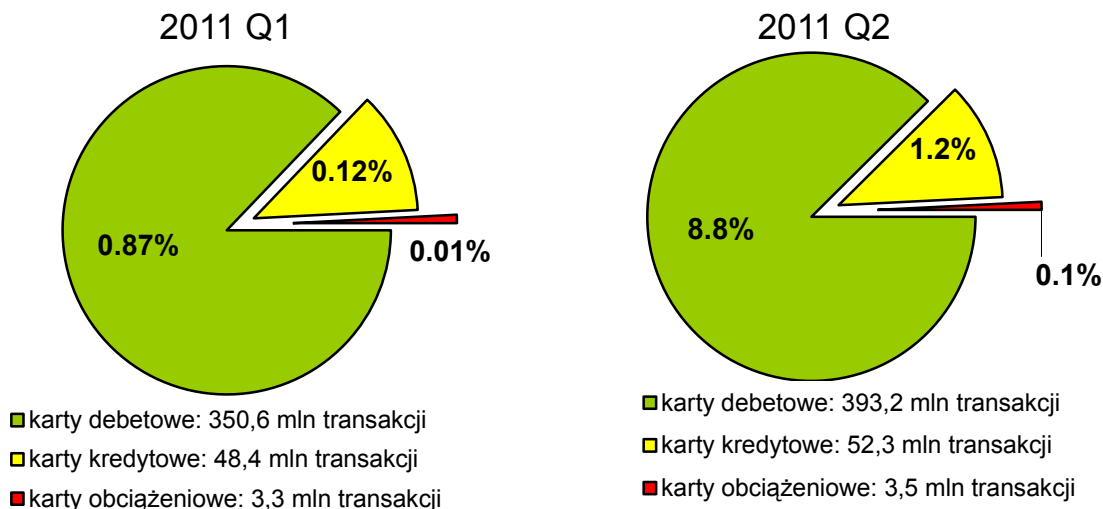
Według danych z banków, w II kwartale 2011 r. przeprowadzono przy użyciu kart płatniczych 449 mln transakcji (gotówkowych oraz bezgotówkowych) i w porównaniu do poprzedniego kwartału odnotowano zwiększenie się liczby transakcji o 46,7 mln szt., co stanowi wzrost o 11,6% (wykres nr 11). Na przestrzeni ostatniego roku odnotowano wzrost liczby transakcji o 16,7% (porównując II kwartał 2011 r. do II kwartału 2010 r.). Natomiast w skali ostatnich dwóch lat odnotowano wzrost o 27,3% (porównując odpowiednie kwartały 2011 r. do 2009 r.).

Wykres nr 11. Liczba transakcji kartami w kolejnych kwartałach od II kwartału 2009 r.

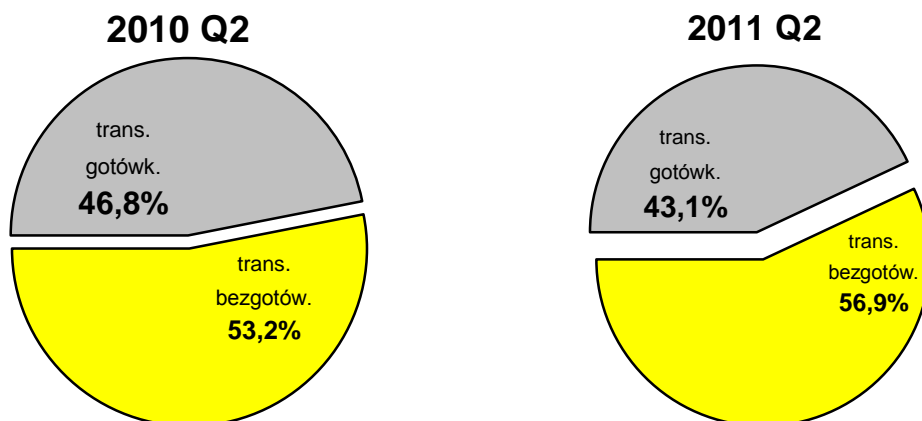
W II kwartale 2011 r. przeważająca większość transakcji, tj. 87,6%, była dokonywana kartami debetowymi. Mniej liczne były transakcje dokonywane kartami kredytowymi (11,7%) oraz kartami obciążeniowymi (0,8%) (wykres nr 12).

Wykres nr 12. Struktura liczby przeprowadzonych transakcji przy użyciu kart w I i II kwartale 2011 r.

Do kategorii transakcji kartowych, jakie są zbierane przez NBP z banków, zaliczają się wszystkie rodzaje transakcji, jakie można było przeprowadzić przy użyciu karty, np. wypłata gotówki z bankomatu, wypłata gotówki w kasie banku, usługa *cash back*, płatności bezgotówkowe w punktach handlowo-usługowych, płatności bezgotówkowe za pośrednictwem Internetu. Przedstawiane dane z banków obejmują wszystkie operacje dokonane przy użyciu kart wydanych przez banki swoim klientom, zarówno na terenie kraju, jak i poza jego granicami. Transakcje bezgotówkowe stanowią ponad 56,9% liczby wszystkich transakcji kartowych (analogicznie jak w poprzednim kwartale). W przeciągu ostatniego roku wskaźnik ten wzrósł o 3,7 punktu procentowego (wykres nr 13).

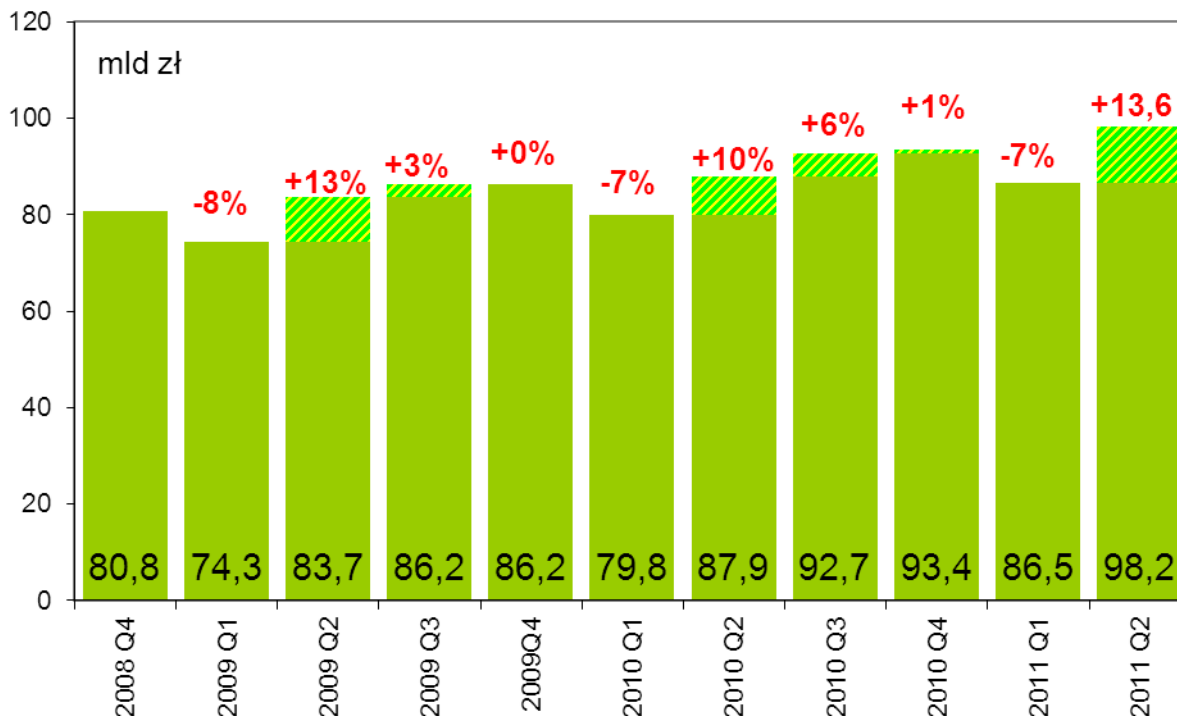
Wykres nr 13. Udział transakcji bezgotówkowych i gotówkowych w ogólnej liczbie transakcji przeprowadzonych przy użyciu kart płatniczych w II kwartale 2010 i 2011 r.

Wartość transakcji

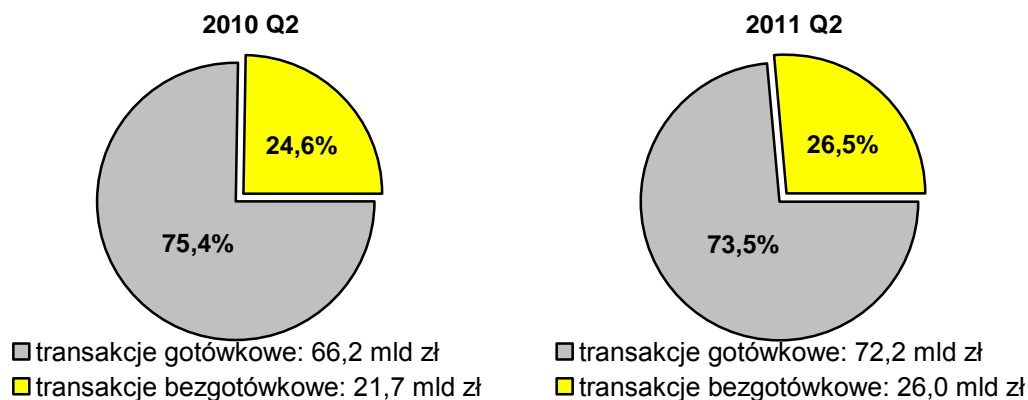
W II kwartale 2011 r. przy użyciu kart dokonano transakcji na łączną kwotę 98,2 mld zł, czyli o 11,7 mld zł więcej niż w poprzednim kwartale (co stanowi wzrost o 13,6%) (wykres nr 14). Obserwując wartość transakcji przeprowadzonych kartami w okresie rocznym, tj. porównując II kwartał 2011 r. do II kwartału 2010 r., odnotowano wzrost o 11,8%, a na przestrzeni ostatnich dwóch lat wartość wzrosła o 17,3%.

Wykres nr 14. Wartość (w mld zł) transakcji kartami w kolejnych kwartałach od IV kwartału 2008 r.

W ogólnej wartości transakcji przeprowadzonych przy użyciu kart płatniczych zdecydowanie dominują transakcje gotówkowe (tj. wypłaty gotówkowe z bankomatów, wypłaty z kas banków oraz wykorzystanie usługi *cash back*). W II kwartale 2011 r. udział wartości transakcji gotówkowych w ogólnej wartości transakcji przeprowadzonych przy użyciu kart płatniczych wyniósł 73,5%, czyli bardzo nieznacznie wzrósł w porównaniu do poprzedniego kwartału (73,4%) W przeciągu ostatniego roku wskaźnik ten zmalał o 1,9 punktu procentowego (wykres nr 15).

Wykres nr 15. Udział transakcji bezgotówkowych i gotówkowych w ogólnej wartości transakcji przeprowadzonych przy użyciu kart płatniczych w II kwartale 2010 i 2011 r.

W II kwartale 2011 r. średnia wartość transakcji przeprowadzonej przy użyciu karty płatniczej wyniosła 219 zł, co w porównaniu do poprzedniego kwartału stanowi wzrost o 1,9% (średnia wartość transakcji w poprzednim kwartale wynosiła 215 zł).

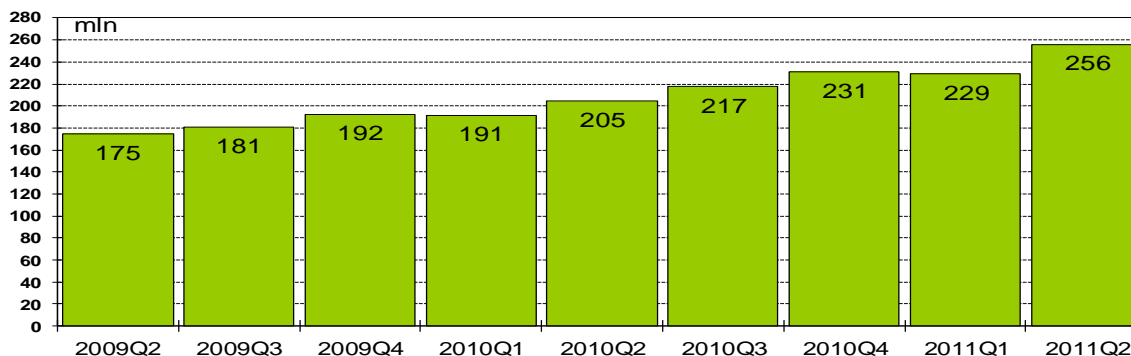
Innym wskaźnikiem charakteryzującym zachowania użytkowników kart płatniczych jest średnia liczba transakcji przeprowadzanych pojedynczą kartą. W II kwartale 2011 r. średnio na jedną kartę przypadało 13,7 przeprowadzonych transakcji. W porównaniu do poprzedniego kwartału wartość tego wskaźnika zwiększyła się o 1,1 transakcji.

Transakcje bezgotówkowe

Dane pochodzące z sektora bankowego

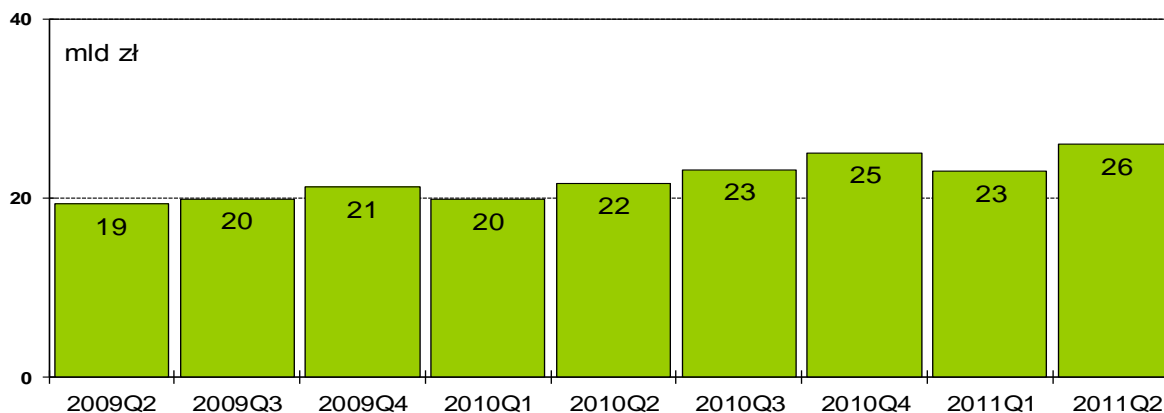
Według danych z banków, w II kwartale 2011 r. przy użyciu kart przeprowadzono 256 mln transakcji bezgotówkowych (wykres nr 16), czyli o 26,7 mln transakcji więcej niż w poprzednim kwartale, co stanowiło wzrost o 13,2%. Obserwując zmianę liczby transakcji bezgotówkowych w okresie jednego roku, odnotowano wzrost o 24,9%, a na przestrzeni ostatnich dwóch lat wzrost o 46,5%. Liczby te jednoznacznie wskazują, że na rynku polskim rośnie skłonność klientów do realizowania płatności bezgotówkowo przy użyciu kart płatniczych.

Wykres nr 16. Liczba transakcji bezgotówkowych w kolejnych kwartałach od II kwartału 2009 r.

Według danych z banków, w II kwartale 2011 r. przy użyciu kart przeprowadzono na rynku polskim transakcji bezgotówkowych na łączną kwotę 26 mld zł, co w porównaniu do poprzedniego kwartału stanowiło wzrost o 3 mld zł, czyli wzrost o 13,2% (wykres nr 17). Obserwując zmianę wskaźnika liczby transakcji bezgotówkowych w okresie jednego roku, odnotowano wzrost o 20% , a na przestrzeni ostatnich dwóch lat wzrost o 35%.

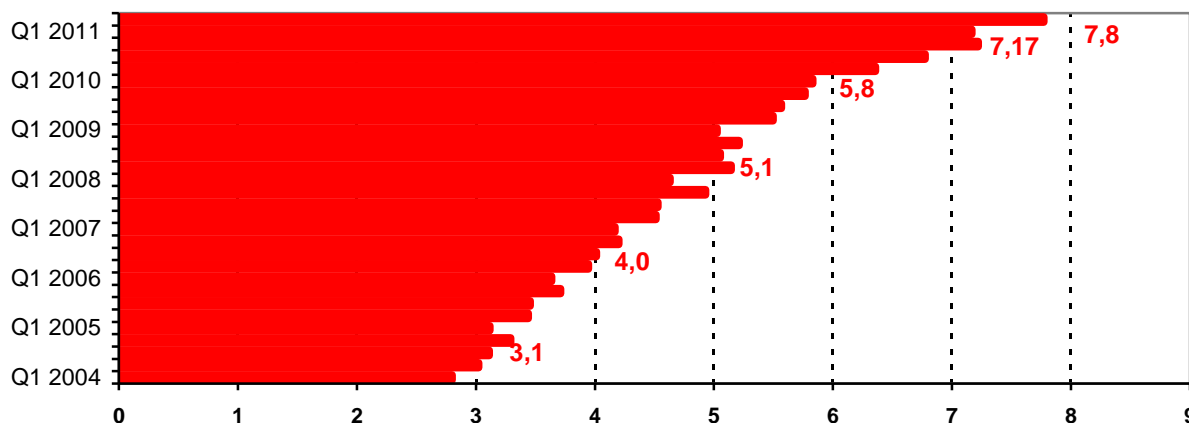
Wykres nr 17. Wartość transakcji bezgotówkowych w kolejnych kwartałach od II kwartału 2009 r.

W II kwartale 2011 r. średnia wartość transakcji bezgotówkowej przeprowadzonej przy użyciu karty wynosiła 101,8 zł, co w stosunku do poprzedniego kwartału oznaczało nieznaczny wzrost (średnia wartość transakcji w I kwartale 2011 r. wynosiła 100 zł).

Średnia liczba transakcji bezgotówkowych przeprowadzonych pojedynczą kartą płatniczą w II kwartale 2011 r. wyniosła 7,77 (w poprzednim kwartale wynosiła 7,17). Biorąc pod uwagę dłuższy horyzont czasowy, czyli okres od 2004 r., odnotowujemy trend wzrostowy tego wskaźnika. Od początku 2004 r. jego wartość zwiększyła się ponad dwukrotnie (wykres nr 18).

Wykres nr 18. Średnia liczba transakcji bezgotówkowych realizowanych pojedynczą kartą płatniczą w kolejnych kwartałach od I kwartału 2004 r.

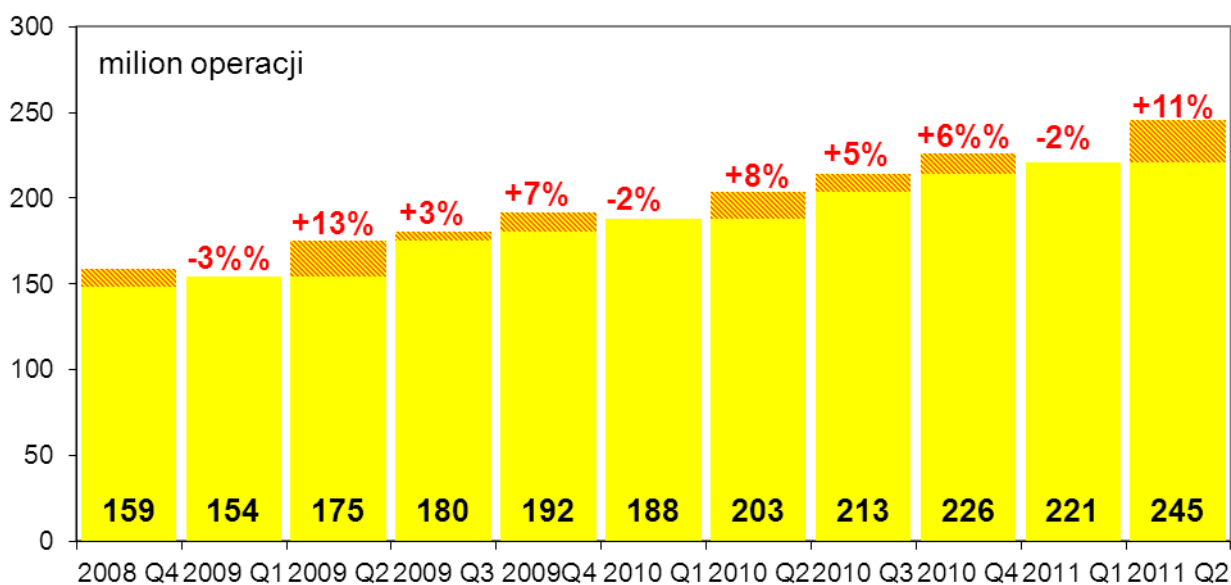

Dane od agentów rozliczeniowych

Drugim źródłem informacji o transakcjach przeprowadzonych przy użyciu kart płatniczych są agenci rozliczeniowi działający na rynku polskim. Rejestrują oni transakcje przeprowadzane w punktach handlowo-usługowych akceptujących elektroniczne instrumenty płatnicze na terenie kraju przez klientów polskich oraz zagranicznych. Są to transakcje o charakterze bezgotówkowym przeprowadzane w terminalach POS, imprinterach bądź za pośrednictwem Internetu.

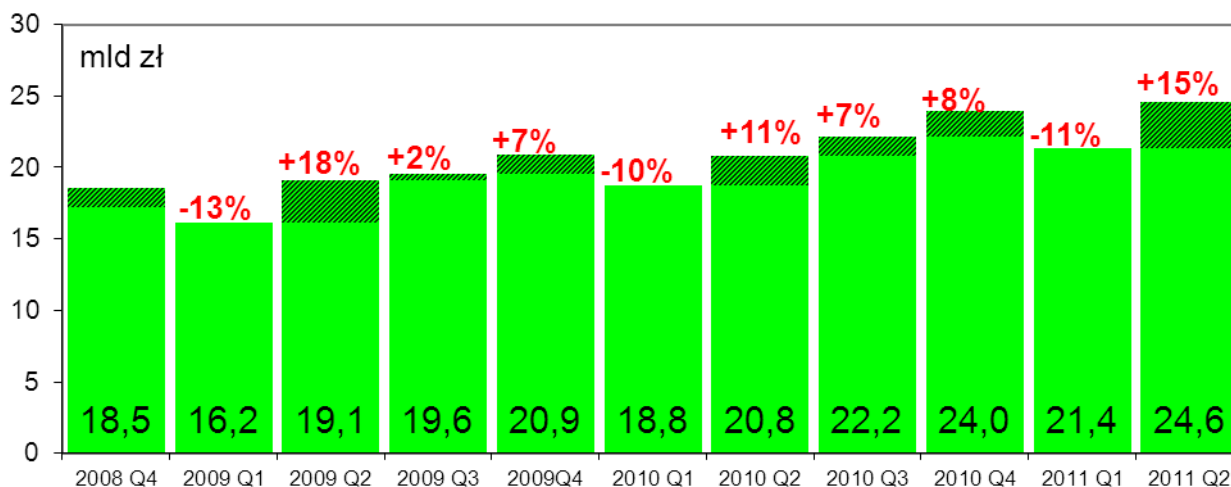
Z danych uzyskanych od agentów rozliczeniowych wynika, że w II kwartale 2011 r. zarejestrowano 245,5 mln transakcji bezgotówkowych i było ich o 24,4 mln więcej w porównaniu do poprzedniego kwartału, co oznacza wzrost o 11,1% (wykres nr 19). Wskaźnik liczby transakcji bezgotówkowych w długim okresie czasu wykazuje tendencję rosnącą. I tak, w przeciągu ostatniego roku liczba transakcji bezgotówkowych wzrosła o 21%, a na przestrzeni ostatnich dwóch lat wzrosła o 40%.

Wykres nr 19. Liczba operacji bezgotówkowych rozliczanych przez agentów rozliczeniowych w kolejnych kwartałach od IV kwartału 2008 r.

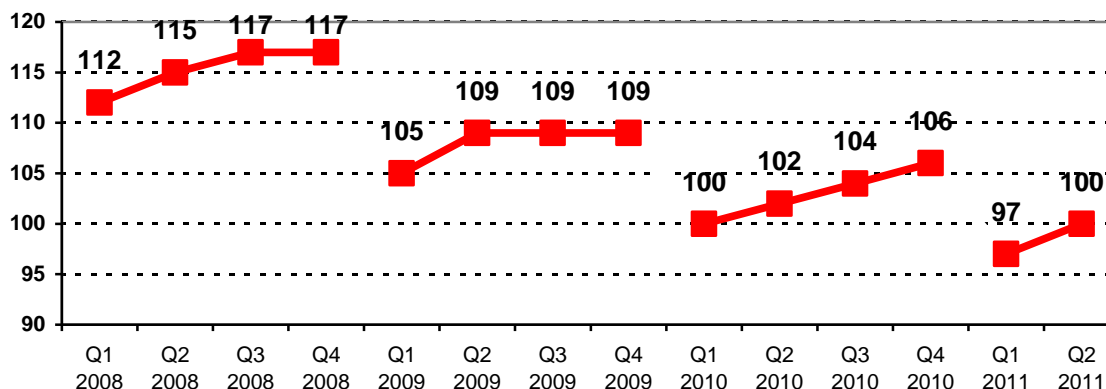
Wartość transakcji bezgotówkowych zarejestrowanych przez agentów rozliczeniowych w II kwartale 2011 r. wynosiła 24,6 mld zł i była o 3,2 mld zł większa w porównaniu do kwartału poprzedniego, co oznacza wzrost o 15% (wykres nr 20). Wskaźnik wartości transakcji bezgotówkowych, mimo okresowych spadków (najniższe wartości w skali roku na przestrzeni pierwszego kwartału), w długim okresie czasu wykazuje tendencję rosnącą. I tak, w przeciągu ostatniego roku liczba transakcji bezgotówkowych wzrosła o 18%, a na przestrzeni ostatnich dwóch lat wzrosła o 29%.

Wykres nr 20. Wartość operacji bezgotówkowych rozliczanych przez agentów rozliczeniowych w kolejnych kwartałach od I kwartału 2008 r.

W II kwartale 2011 r. średnia wartość pojedynczej transakcji bezgotówkowej wyniosła 100 zł. W analogicznych kwartałach lat poprzednich wynosiła odpowiednio: 102 zł (2010 Q2) i 109 zł (2009Q2). W porównaniu do lat ubiegłych wielkość ta jest coraz mniejsza, co można wyjaśnić coraz większą skłonnością klientów do wykorzystywania kart płatniczych przy realizacji transakcji płatniczych na coraz mniejsze jednostkowe wartości, czyli drobniejsze zakupy (wykres nr 21).

Wykres nr 21. Średnia wartość pojedynczej transakcji bezgotówkowej rejestrowanej przez agentów rozliczeniowych w kolejnych kwartałach od I kwartału 2008 r.

Z drugiej strony można zauważyć tendencję do pewnej okresowej fluktuacji wielkości tego wskaźnika w obrębie kolejnych kwartałów roku, tj. charakterystyczny wzrost średniej wartości pojedynczej transakcji bezgotówkowej, gdy porównuje się następujące po sobie kwartały.

Równocześnie trend ulega odwróceniu na przełomie IV kwartału i I kwartału następnego roku, kiedy to odnotowuje się znaczny spadek tego wskaźnika, tj.:

117 (2008Q4) wobec 105 (2009Q1)

109 (2009Q4) wobec 100 (2010Q1)

106 (2010 Q4) wobec 97 (2011 Q1).

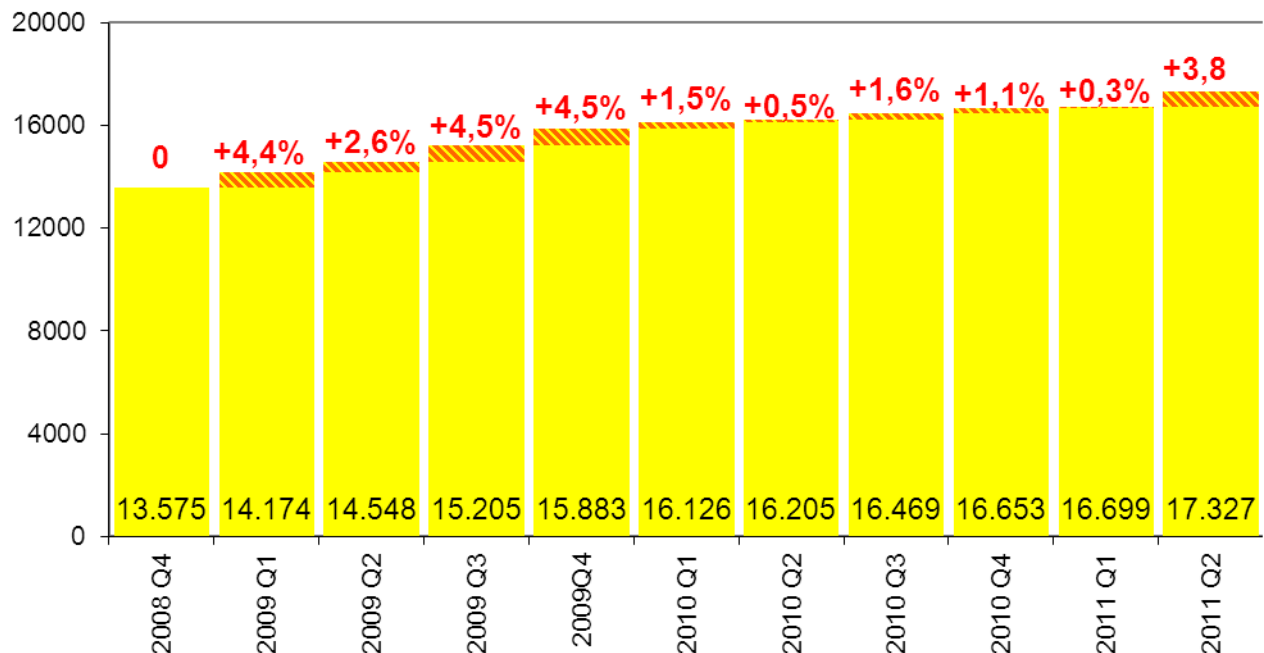
Takie kształtowanie się wielkości średniej wartości pojedynczej transakcji w okresie kolejnych kwartałów od I kwartału 2008 r. ma swoje przesłanki w proporcji, jaka występuje między wartością przeprowadzanych transakcji a liczbą tychże transakcji. I tak, wartość przeprowadzanych transakcji jest zawsze relatywnie najwyższa w ostatnim kwartale danego roku i jest to odczytywane, jako konsekwencja najwyższych w skali roku utargów handlowców w okresie wzmożonych świątecznych zakupów w grudniu. Dostyc oczywistym skojarzeniem jest też niska wartość transakcji rejestrowanych w I kwartale roku, gdyż jest on okresem niższych obrotów w handlu detalicznym. Tak więc, można zauważyć, że wzrost średniej wartości pojedynczej transakcji jest w znacznej mierze określony przez wielkość wszystkich przeprowadzonych transakcji, a te wahają się od relatywnie najniższych w skali roku w okresie I kwartału do relatywnie najwyższych w skali roku w okresie IV kwartału.

W II kwartale 2011 r. kartami płatniczymi w Internecie zrealizowano 1.518.410 transakcji na łączną kwotę 326 mln złotych. W porównaniu do poprzedniego kwartału liczba transakcji uległa zmniejszeniu (o 1,3%), a jednocześnie zwiększyła się (o 11,8%) wartość dokonywanych transakcji. Obserwując zmianę wskaźnika wartości transakcji w Internecie w okresie jednego roku, odnotowano wzrost o 30% , a na przestrzeni ostatnich dwóch lat wskaźnik ten uległ podwojeniu. Może to oznaczać, że płatności kartą w sieci, biorąc pod uwagę wartość transakcji, zdobywają coraz większy udział w rynku zdominowanym do tej pory przez takie formy zapłaty jak „gotówka przy odbiorze” czy polecenie przelewu z rachunku bankowego z dostępem przez Internet.

INFRASTRUKTURA RYNKU KART PŁATNICZYCH

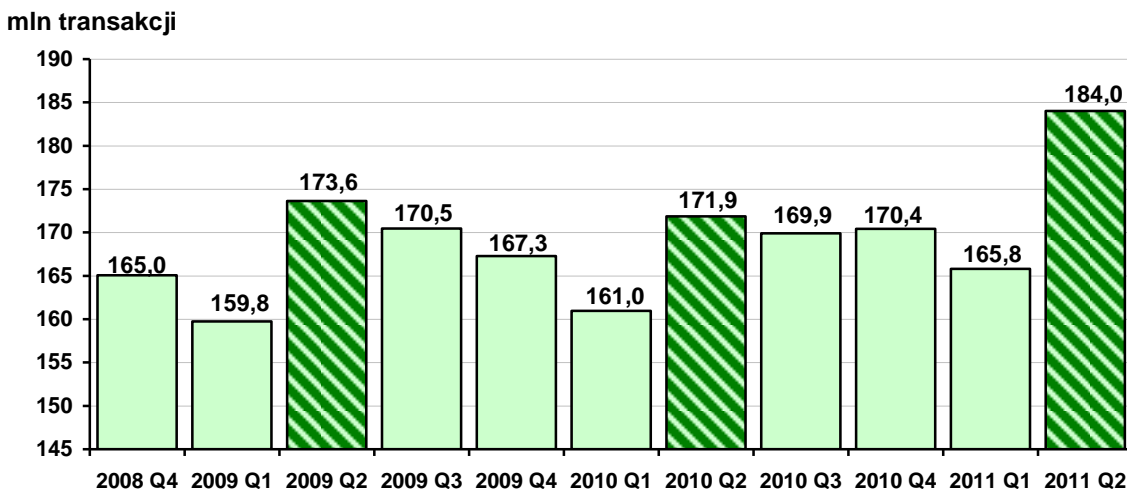
Bankomaty

Według danych otrzymywanych od banków i niebankowych operatorów bankomatów, systematycznie wzrasta liczba maszyn ATM. Na koniec czerwca 2011 r. liczba bankomatów w Polsce wynosiła 17.327 szt. i w porównaniu do marca 2011 r. powiększyła się o 628 sztuk, co stanowi wzrost o 3,8% (wykres nr 22).

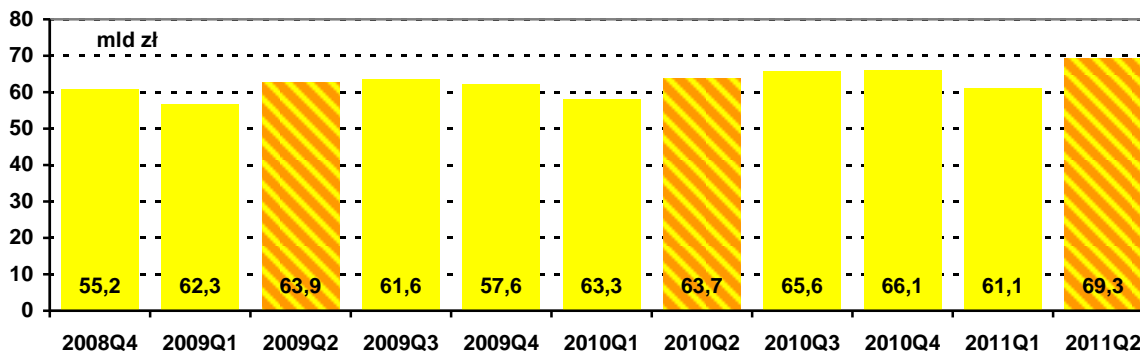
Wykres nr 22. Liczba bankomatów w kolejnych kwartałach od IV kwartału 2008 r.

Na podkreślenie zasługuje fakt, iż od kilku lat nie było kwartału charakteryzującego się spadkiem liczby bankomatów, nawet po wprowadzeniu w I połowie 2010 r. zmian w opłatach interchange w zakresie transakcji bankomatowych. Od 1 kwietnia 2010 r. MasterCard obniżył wysokość pobieranej przez operatorów bankomatów od banków opłaty interchange od transakcji bankomatowych z poziomu 3,50 zł do 1,20 -1,60 zł, natomiast VISA od 1 maja 2010 r. obniżyła tę opłatę z poziomu 3,50 zł do 1,30 zł. Decyzje te przyczyniły się do obniżenia kosztów banków z tytułu wykorzystywania przez ich klientów bankomatów innych operatorów, a tym samym spowodowały zmianę polityki banków, w wyniku czego coraz więcej banków oferowało swoim klientom możliwość bezpłatnego korzystania ze wszystkich bankomatów w Polsce.

W II kwartale 2011 r. transakcje w bankomatach zostały zrealizowane w liczbie 184 mln sztuk i było ich o 18 mln więcej w porównaniu do poprzedniego kwartału, co oznacza wzrost o 11% (wykres nr 23).

Wykres nr 23. Liczba transakcji przeprowadzanych w bankomatach w kolejnych kwartałach od IV kwartału 2008 r.

W II kwartale 2011 r. w bankomatach dokonano transakcji na łączną kwotę 69,3 mld zł, czyli o 8,2 mld zł więcej w porównaniu do kwartału poprzedniego, co oznacza wzrost o 13,4% (wykres nr 24).

Wykres nr 24. Wartość transakcji w bankomatach w kolejnych kwartałach od IV kwartału 2008 r.

Średnia wartość pojedynczej transakcji w bankomacie wynosiła 375 zł, czyli średnio o 6 zł więcej niż w poprzednim kwartale, co stanowi wzrost o 1,6%.

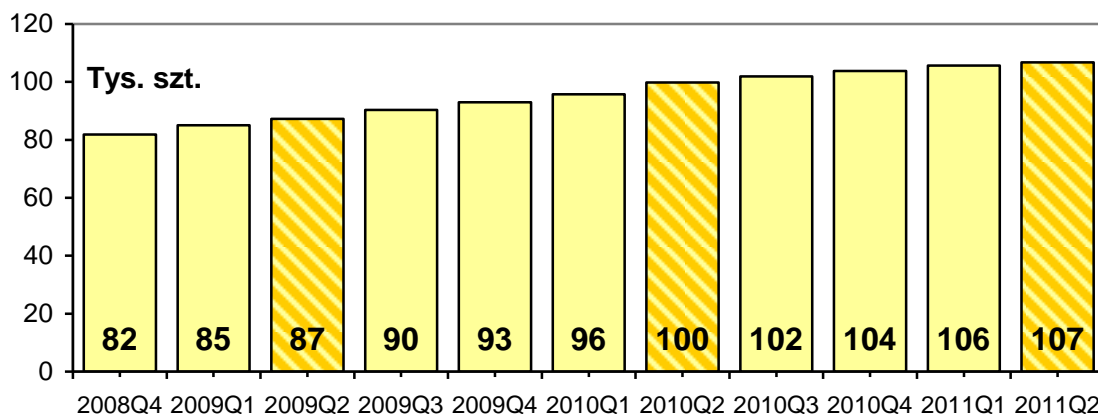
W II kwartale 2011 r. realizowano średnio dziennie w jednym bankomacie 117 transakcji wypłaty gotówki (w poprzednim kwartale wskaźnik ten wynosił 110).

Akceptanci

Z danych uzyskanych od agentów rozliczeniowych wynika, iż na koniec czerwca 2011 r. na rynku polskim łącznie funkcjonowało 106,8 tys. akceptantów (wykres nr 24). W porównaniu do kwartału poprzedniego, liczba akceptantów w II kwartale 2011 r. zwiększyła się o 1.104, tj. wzrosła o 1%. Liczba akceptantów w kolejnych kwartałach od kilku lat systematycznie rośnie. I tak, w przeciągu

ostatniego roku wzrosła o 7% (tj. porównując II kwartał 2011 r. do II kwartału 2010 r.), a na przestrzeni ostatnich dwóch lat wzrosła o 22%.

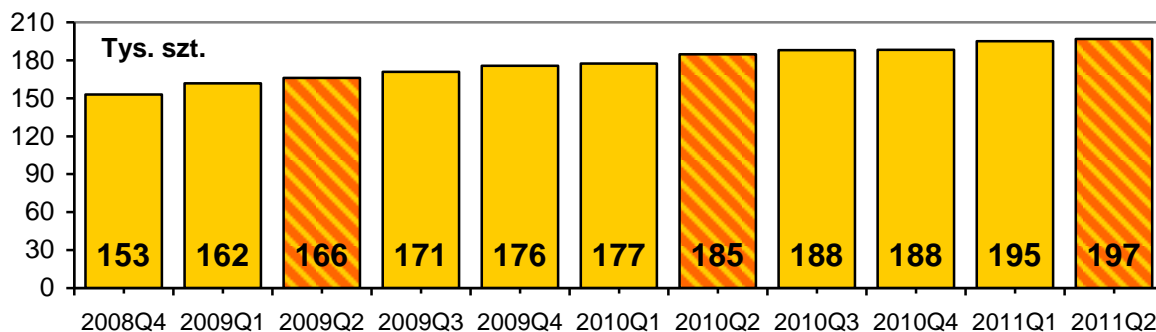
Wykres nr 25. Liczba akceptantów (w tys. szt.) w kolejnych kwartałach od IV kwartału 2008 r.

Punkty handlowo-usługowe

Z danych uzyskanych od agentów rozliczeniowych wynika, iż na koniec czerwca 2011 r. na rynku polskim łącznie funkcjonowało 196,9 tys. punktów handlowo-usługowych akceptujących płatności dokonywane przy użyciu kart płatniczych (wykres nr 26). W porównaniu do kwartału poprzedniego, liczba punktów handlowo-usługowych w II kwartale 2011 r. zwiększyła się o 1.703 placówki, tj. wzrosła o 1%. Liczba punktów handlowo-usługowych, mimo ulegania okresowym wahaniom, od kilku lat systematycznie rośnie. I tak, w przeciągu ostatniego roku wzrosła o 6,5% , a na przestrzeni ostatnich dwóch lat o 18,6%.

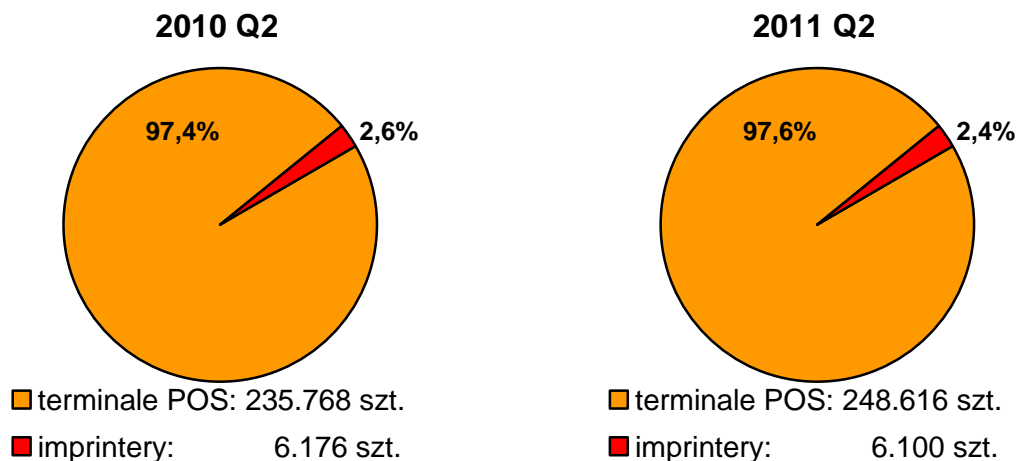
Wykres nr 26. Liczba punktów handlowo-usługowych akceptujących płatności kartowe w kolejnych kwartałach od IV kwartału 2008 r.

Urządzenia akceptujące elektroniczne instrumenty płatnicze

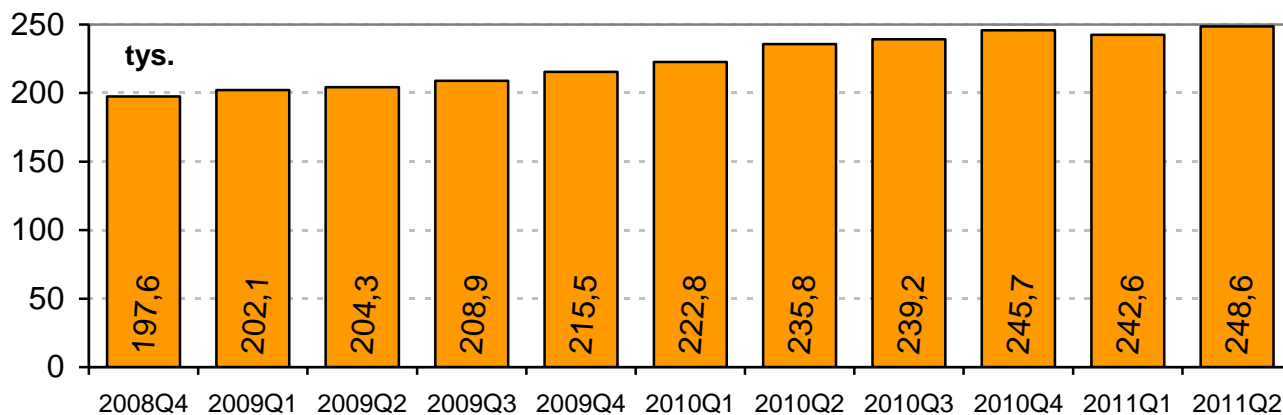
Według danych przekazywanych przez agentów rozliczeniowych, na rynku polskim na koniec czerwca 2011 r. funkcjonowało łącznie 254,7 tys. urządzeń akceptujących elektroniczne instrumenty płatnicze. Udział dwóch kategorii urządzeń, tj. terminali POS oraz imprinterów w II kwartale 2010 i 2011 r. prezentuje wykres nr 27.

Wykres nr 27. Udział terminali POS oraz imprinterów w ogólnej liczbie urządzeń akceptujących elektroniczne instrumenty płatnicze dostępnych na rynku polskim w II kwartale 2010 oraz 2011 r.

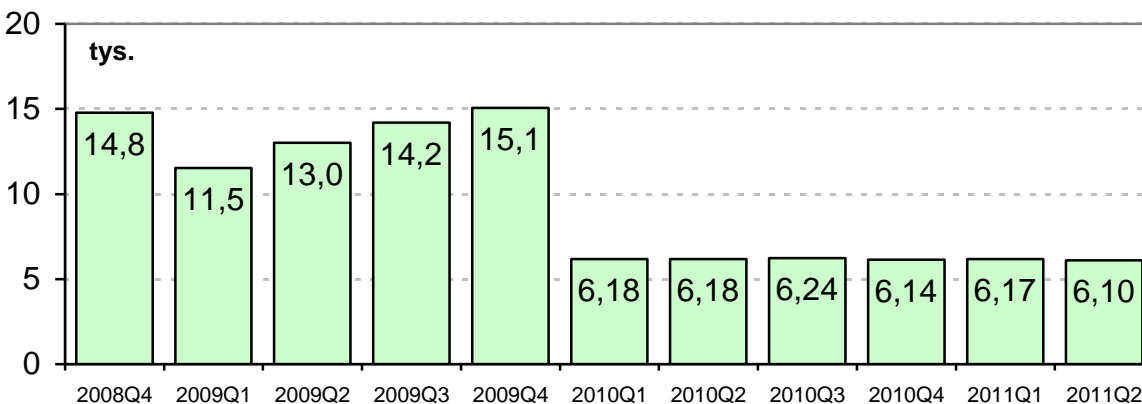
W II kwartale 2011 r. funkcjonowało na polskim rynku 248,6 tys. terminali POS i było ich o 6 tys. szt. więcej w porównaniu do poprzedniego kwartału, co oznacza wzrost o 2,5% (wykres nr 28). Porównując do analogicznych kwartałów w roku 2010 oraz 2009, liczba terminali POS na rynku polskim wzrosła odpowiednio o 5,4% oraz o 21,7%.

Wykres nr 28. Liczba terminali POS w kolejnych kwartałach od IV kwartału 2008 r.

Według stanu na koniec czerwca 2011 r. w Polsce było zainstalowanych 6,1 tys. imprinterów (wykres nr 29). Udział imprinterów wśród urządzeń akceptujących elektroniczne instrumenty płatnicze wyniósł 2,4% (dla porównania wskaźnik ten w analogicznych okresach w 2010 r. i 2009 r. wyniósł odpowiednio 2,6% i 6%). Przy stale rosnącej liczbie terminali POS udział imprinterów w ogólnej liczbie urządzeń akceptujących elektroniczne instrumenty płatnicze wykazuje tendencję spadkową. Obecnie liczba transakcji zrealizowanych przy użyciu imprinterów stanowi zaledwie 0,004% wszystkich transakcji.

Wykres nr 29. Liczba imprinterów na rynku polskim w kolejnych kwartałach od IV kwartału 2008 r.

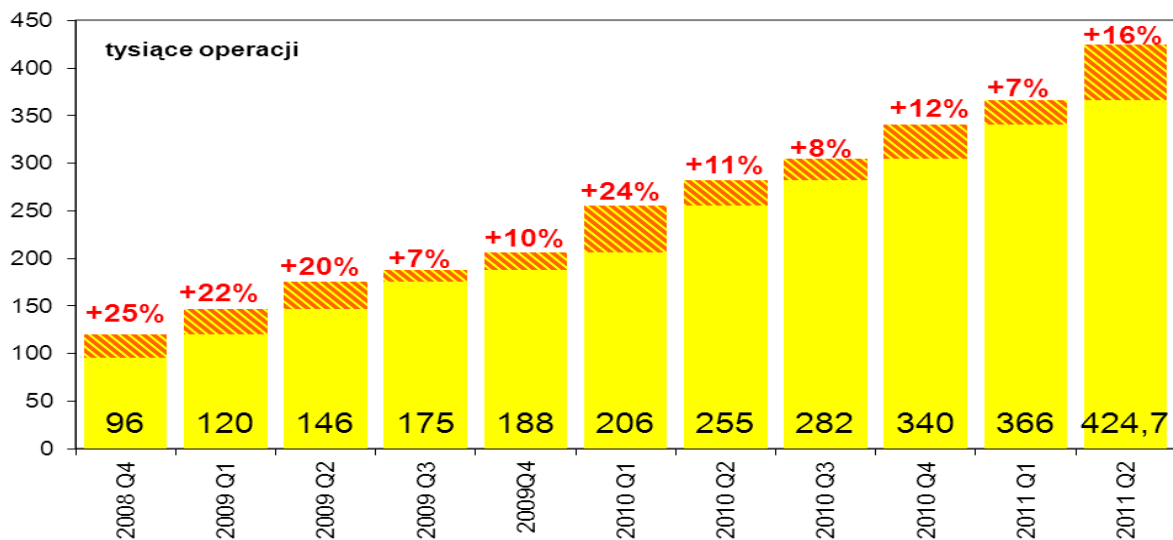

Punkty oferujące usługę *cash back*

Systematycznie wzrasta zainteresowanie usługą *cash back*, która umożliwia posiadaczom kart przy okazji płacenia za zakupy w placówce handlowej wypłatę gotówki. Usługę tę oferowało na koniec czerwca 2011 r. ok. 22 tys. placówek handlowych (w różnego rodzaju sklepach i supermarketach, na stacjach benzynowych, hotelach, salonach prasowych i innych punktach handlowo-usługowych). Polscy użytkownicy kart mogą w Polsce niezależnie od kwoty zakupów przy jednej płatności kartą wypłacić w formie *cash back* do 200 zł.

W II kwartale 2011 r. dokonano 424,7 tys. transakcji *cash back* i było ich o 59 tys. więcej w porównaniu do kwartału poprzedniego, co oznacza wzrost o 16,1% (wykres nr 30). Usługa *cash back* jest stosunkowo nową na naszym rynku formą wypłaty gotówki przy użyciu kart płatniczych. W porównaniu do najbardziej powszechnej formy korzystania z karty, tj. wypłat z bankomatu, suma transakcji *cash back* stanowi zaledwie 0,2% liczby transakcji wypłat bankomatowych, ale dynamicznie rośnie.

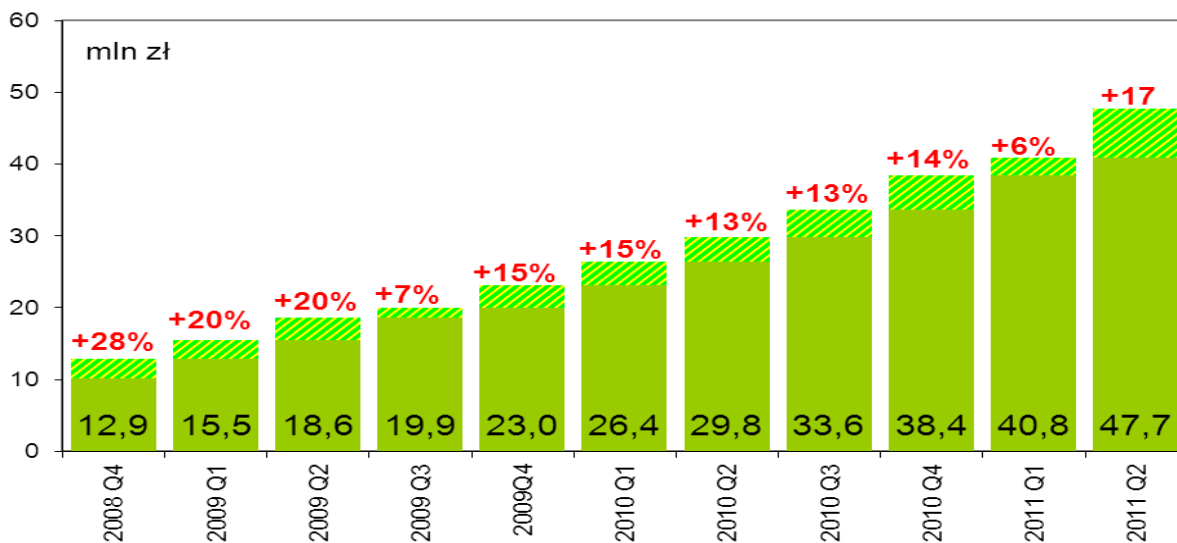
Wykres nr 30. Liczba operacji *cash back* w kolejnych kwartałach od IV kwartału 2008 r.

W II kwartale 2011 r. transakcje *cash back* dokonano na łączną kwotę 47,7 mln zł i było ich o 6,9 mln zł więcej w porównaniu do poprzedniego kwartału, co oznacza wzrost o 17% (wykres nr 31).

Średnia wartość pojedynczej transakcji *cash back* dokonywanej przy użyciu karty wynosiła 112 zł, czyli analogicznie jak w poprzednim kwartale.

Wykres nr 31. Wartość operacji *cash back* w kolejnych kwartałach od IV kwartału 2008 r.

Opracowała: Magdalena Rabong

Wydział Analiz i Badań

Departament Systemu Płatniczego NBP

e-mail: magdalena.rabong@nbp.pl

Tabela nr 1. Liczba kart płatniczych w I i II kwartale 2011 r.

LICZBA KART PŁATNICZYCH	2011Q1	ZMIANA	2011Q2
Karty debetowe	23.092.368	+1.044.535	24.136.903
Udział w ogólnej liczbie	72,26%	↗+4,5%	73,4%
Karty kredytowe	8.536.272	-112.102	8.424.170
Udział w ogólnej liczbie	26,71%	↘-1,3%	25,6%
Karty obciążeniowe	327.178	-2.058	325.120
Udział w ogólnej liczbie	1,02%	↘-0,6%	0,99%
Karty z paskiem magnetycznym oraz mikroprocesorem	17.983.722	+2.073.539	20.057.261
Udział w ogólnej liczbie	56,28%	↗+11,5%	60,99%
Karty z paskiem magnetycznym	13.838.969	-1.147.354	12.691.615
Udział w ogólnej liczbie	43,31%	↘-8,3%	38,59%
Karty wirtualne	113.877	+3.542	117.419
Udział w ogólnej liczbie	0,36%	↗+3,1%	0,36%
Karty z mikroprocesorem	19.251	+647	19.898
Udział w ogólnej liczbie	0,06%	↗+3,4%	0,06%
RAZEM:	31.955.819	+930.374	32.886.193
		↗+2,9%	

Tabela nr 2. Liczba transakcji kartowych w I i II kwartale 2011 r. (według danych z banków)

LICZBA TRANSAKCJI KARTOWYCH	2011 Q1	ZMIANA	2011 Q2
Transakcje bezgotówkowe	229.005.214	+26.658.807	255.664.021
		↗+13,2%	
Udział w ogólnej liczbie transakcji	56,92%	↗	56,94%
Transakcje gotówkowe	173.310.874	+20.053.152	193.364.026
		↗+11,6%	
Udział w ogólnej liczbie transakcji	43,08%	↘	43,06%
Karty debetowe	350.633.439	+42.528.448	393.161.887
		↗+12,1%	
Udział w ogólnej liczbie	87,15%	↗	87,56%
Karty kredytowe	48.402.831	+3.917.048	52.319.879
		↗+8,1%	
Udział w ogólnej liczbie	12,03%	↘	11,7%
Karty obciążeniowe	3.279.818	+266.467	3.546.285
		↗+8,1%	
Udział w ogólnej liczbie	0,82%	↘	0,79%
RAZEM:	402.316.088	+46.711.963	449.028.051
		↗+11,6%	
Średnia liczba transakcji przypadająca na jedną kartę	12,59	↗+8,4%	13,65

Tabela nr 3. Wartość transakcji kartowych w I i II kwartale 2011 r. (według danych z banków)

WARTOŚĆ TRANSAKCJI KARTOWYCH (zł)	2011 Q1	ZMIANA	2011 Q2
Transakcje bezgotówkowe	22.994.056.550	+3.033.617.877	26.027.674.427
Udział w ogólnej liczbie transakcji	26,59%	↗+13,2%	26,50%
Transakcje gotówkowe	63.476.145.383	+8.706.650.166	72.182.795.549
Udział w ogólnej liczbie transakcji	73,41%	↗+13,7%	73,50%
Karty debetowe	78.260.177.349	+10.950.610.573	89.210.787.921
Udział w ogólnej liczbie	90,51%	↗	90,84%
Karty kredytowe	6.995.549.460	+673.999.898	7.669.549.357
Udział w ogólnej liczbie	8,09%	↘	7,81%
Karty obciążeniowe	1.213.511.757	+116.620.932	1.330.132.690
Udział w ogólnej liczbie	1,4%	↘	1,35%
Karty z paskiem magnetycznym oraz mikroprocesorem	43.878.566.379	+12.266.692.688	56.145.259.067
Udział w ogólnej liczbie	50,74%	↗	57,17%
Karty z paskiem magnetycznym	42.474.237.695	-534.030.148	41.940.207.547
Udział w ogólnej liczbie	49,12%	↘	42,7%
Karty z mikroprocesorem	83.835.469	+7.793.437	91.628.906
Udział w ogólnej liczbie	0,1%	↘	0,09%
Karty wirtualne	32.599.024	+775.427	33.374.451
Udział w ogólnej liczbie	0,04%	↘	0,03%
RAZEM:	86.469.238.567	+11.741.231.404	98.210.469.971
		↗+13,6%	
Średnia wartość pojedynczej transakcji kartowej (zł)	215	↗+1,9%	219

Tabela nr 4. Transakcje bezgotówkowe oraz gotówkowe w I i II kwartale 2011 r. (według danych z banków)

	2011 Q1	ZMIANA	2011 Q2
TRANSAKCJE BEZGOTÓWKOWE			
Liczba tr. bezgotówkowych	229.005.214	+ 26,658 mln	255.664.021
udział w ogólnej liczbie transakcji	56,92%	↗+11,6%	56,94%
Wartość tr. bezgotówkowych (zł)	22.994.056.550	+3,034 mld	26.027.674.427
udział w ogólnej liczbie transakcji	26,59%	↗+13,2%	26,5%
Średnia liczba tr. bezgotówkowych przypadająca na jedną kartę	7,17	+0,6 ↗+8,4%	7,77
Średnia wartość pojedynczej tr. bezgotówkowych (zł)	100,4	+1,4 ↗+1,4%	101,8
TRANSAKCJE GOTÓWKOWE			
Liczba tr. gotówkowych	173.310.874	+ 20, 052 mln	193.364.026
udział w ogólnej liczbie transakcji	43,08%	↗+11,6%	43,06%
Wartość tr. gotówkowych (zł)	63.476.145.384	+ 8,706 mld	72.182.795.549
udział w ogólnej liczbie transakcji	73,41%	↗+13,7%	73,5%
Średnia liczba tr. gotówkowych przypadająca na jedną kartę	5,42	+0,46 ↗+8,5%	5,88
Średnia wartość pojedynczej tr. gotówkowej (zł)	366,26	+7,04 ↗+1,9%	373,3

Tabela nr 5. Bankomaty oraz usługa *cash back* w I i II kwartale 2011 r.

	2011 Q1	ZMIANA	2011 Q2
BANKOMATY			
Liczba bankomatów	16.699	+ 628 ↗+3,8%	17.327
Liczba transakcji	165.803.560	+18,2 mln ↗+11%	184.021.948
Wartość transakcji (zł)	61.114.151.417	+ 8,2 mld zł ↗+13,4%	69.288.427.819
Średnia wartość pojedynczej transakcji (zł)	369	+ 6 ↗+1,6%	375
Dzienna liczba transakcji przypadająca średnio na jeden bankomat	110	+ 7 ↗+6,4%	117
CASH BACK			
Liczba punktów *	20 tys.	+ 5 tys.	25 tys.
Liczba transakcji	365.699	+ 59.018 ↗+16,1%	424.717
Wartość transakcji (zł)	40.792.974	+ 7 mln ↗+17%	47.731.877
Średnia wartość pojedynczej transakcji (zł)	111,5	+0,9 ↗+0,8%	112,4

(*) Dane szacunkowe

Tabela nr 6. Podmioty oraz urządzenia akceptujące elektroniczne instrumenty płatnicze w I i II kwartale 2011 r.

	2011 Q1	ZMIANA	2011 Q2
Akceptanci	105.691	+ 1.104 ↗+ 1%	106.795
Punkty handlowo-usługowe	195.222	+ 1.703 ↗+ 0.9%	196.925
Urządzenia akceptujące elektroniczne instrumenty płatnicze			
Liczba urządzeń	248.736	+5.980 ↗+2,4 %	254.716
Liczba transakcji	221.063.386	+24,4 mln ↗+ 11%	245.501.954
Wartość transakcji (zł)	21.413.150.528	+3,18 mld ↗+14,9%	24.593.774.278
Średnia wartość pojedynczej transakcji (zł)	96,86	+3,31 ↗+3,4%	100,17
Dzienna liczba transakcji przypadająca średnio na pojedyncze urządzenie akceptujące elektroniczne instrumenty płatnicze	9,87	+0,83 ↗+8,4%	10,7

Tabela nr 7. Terminale POS oraz imprintery w I i II kwartale 2011 r.

	2011 Q1	ZMIANA	2011 Q2
TERMINALE POS			
Liczba urządzeń	242.564	+6.052 ↗+2,5%	248.616
Liczba transakcji	219.515.479	+24,46 mln ↗+11,1%	243.972.604
Wartość transakcji (zł)	21.119.376.873	+3,145 mld ↗+14,9%	24.264.726.953
Średnia wartość pojedynczej transakcji (zł)	96,2	↗	99,5
Dzienna liczba transakcji przypadająca średnio na jeden terminal	10,0	↗	10,9
Punkty handlowo-usługowe wyposażone w terminale POS	189.204	+844 ↗+0,4%	190.048
IMPRINTERY			
Liczba urządzeń	6.172	-72 ↘- 1,2%	6.100
Liczba transakcji	8.954	+ 1.986 ↗+ 22%	10.940
Wartość transakcji (zł)	2.105.227	+ 727.676 ↗+ 35 %	2.832.903
Średnia wartość pojedynczej transakcji (zł)	235	↗	259
Punkty handlowo-usługowe wyposażone w imprintery	2.867	+132 ↗+ 4,6%	2.999